

שבועות חכ"ג שיחה א'

מטרת מצות כתיבת ספר תורה הוא "ולמדה כו' שימה בפייהם", ולכן בזמן הזה - כשאפשר לקיים את ה"שימה בפייהם" על ידי מעשה הקשור עם ספרים, שבהם אין הפרטי הדינים דשרטוט וכו' - אין צריך מעשה דכתיבה דוקא, אלא מעשה שעל ידו יהיה "שימה בפייהם" מתוך הכתב.

כתב הרמב"ם (הלכות תפילין ומזוזה פרק ז'): "מצוה על כל איש ואיש מישראל לכתוב ספר תורה לעצמו שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת כו' ואם כתבה בידו הרי זה כאילו קיבלה מהר סיני כו'". וצריך להבין מדוע אין רואים שמנהג ישראל הוא להשתדל לכתוב ספר תורה? בפשטות אפשר לומר שזהו על פי הרא"ש שאומר: "בדורות הראשונים שהיו כותבין ס"ת ולומדים בו, אבל האידנא כו' מצות עשה היא על כל איש מישראל אשר ידו משגת לכתוב חומשי תורה ומשנה וגמרא כו' לכן הם הם הספרים שאדם מצוה לכותבם". אך גם לשיטת הרא"ש קשה איך מקיימים מצות כתיבה על ידי קניית ספרים מודפסים?

והביאור בזה: מטרת המצוה הוא "ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם" כדי ש"לא תישכח מפי זרעו" גם לאחר "כי אביאנו כו'". ולכן לומד הרא"ש שהכתיבה אינה עצם גדר המצוה אלא חיוב פרטי במצוה, בדורות הראשונים, מפני ה"אריה הוא דרביע עליה" שלא יכלו לכתוב תורה שבעל פה, הנה האופן היחידי לקיים את המצוה היה על ידי כתיבת ספר תורה, עם כל גדרי כתיבת ספר תורה - בשירטוט ולשמה כו' - ולכן ישנה מצוה לכתוב את הספר תורה. אך בזמן הזה שאפשר לקיים את ה"שימה בפייהם" על ידי מעשה הקשור עם ספרים, שבהם אין הפרטי הדינים דשרטוט וכו' ואם כן אין צריך מעשה דכתיבה דוקא אלא מעשה שעל ידו יהיה "שימה בפייהם" מתוך הכתב (על דרך "דון מינה ואוקי באתריה").